

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Helyben hozzához hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok vis- Előfizetések és hirdetések a
 szadására nem vállalozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Malatinszky Lajos kinevezése.

Ő felsége tegnap írta alá az okmányt, amellyel Malatinszky Lajost Biharvármegye főispánját Nagyvárad város főispánjává kinevezte.

A kinevezés szombaton vagy vasárnap jelenik meg a hivatalos lapban s ettől számítva két héten belül megtörténik a főispán beiktatása új közbizottságába, tehát a rendkívüli közgyűlés június 10-ike táján lesz.

Mi a programja a főispánnak, arról nem kell sokat beszélni, eddigi tevékenysége nyitott könyv előttünk s a kezdet oly hatalmas koncepciója, hogy bizalommal várhatjuk a városi közigazgatásban az új főispán rendszerető kezének tevékenységét. Erélyes intézkedésekre lehetünk elkészülve minden téren, egy gyakorlott, pártatlan, igazság-szerető és igazságot kereső, éleseszű ember tetteit fogjuk látni a közigazgatás minden kérdésében és ágazatában.

— Programmom, mondta a főispán, igazán kevés beszédre szorul. Inkább többet dolgozom Szent-László városáért, amelynek drága történeti levegőjében a modern haladás, a fejlődés, az egészséges szociálpolitika már megérezhető. Én megértettem ezt a várost s hiszem, ez is megért engem.

A főispáni hivatalba valószínűleg Fráter Iván dr, az eddigi titkár kerül. Egyenes, határozott, hozzáférhetetlen, művelt ember, sok kedvességet és előzékenységet tapasztaltak a nagyjövőjű titkárnál azok, akik felkeresték. A főispán a megyei főispáni hivatalba valószínűleg egy fiatal gyakornokot alkalmaz, a többi ő maga végzi el, de lehet, hogy ez kerül a városhoz a főispáni iroda élére.

Az eddigi főispáni titkár, Debreczeny Lajos dr, saját kívánságára felkerül a belügyminisztériumba. Tavaly, szeptember 27-én nevezték ki Nagyváradra, öt főispáni titkári állás között hagyva neki választást. Azóta társadalmi tevékenységével, hivatali buzgalomával, kiválóan jó modorával, előzékenységevel általános becsülést szerzett Debreczeny Lajos dr, aki június 20-ig marad hivatalában.

Sokan fájlalják eltávozását, mert önálló véleményü, kedves, derék uriember.

Az ausztriai német gyermekek Nagyváradon.

Megalakult a Szeretet-Szövetség.

Nem valami könnyű lesz annak a kérdésnek a megoldása, hogyan helyezzük el Nagyváradon az ideirányítandó 2500 nyaraló osztrák-német gyermeket? A társadalomra hárul a feladat megoldása, ez pedig csak úgy lehetséges, ha a társadalom szervezkedik erre a munkára. Nem kell valami nagy apparátus, csak éppen a megfelelő szervezkedés azok összeírására, akik gyermekeket nyaralásra elvállalnak, ugyancsak szükséges arról is gondoskodni, hogy minden családba olyan gyermek jusson, aki a család körülményeinek megfelel.

Ennek megbeszélésére és az eszme propagálására tegnap Imrik S. Zoltán elnökle alatt több egyesület küldöttjei értekezletet tartottak. Az értekezleten részletesen megbeszélték a felmerülhető nehézségeket, végeredményül pedig határozatilag kimondták, hogy az osztrák-német gyermekek elhelyezésére vonatkozólag a legmeszebb menő akciót indítják meg s ebből a célból megalakítják a propaganda sikeresebbé tétele végett a Szeretet Szövetséget.

A Szeretet Szövetség jövő hét folyamán kedden délután 6 órakor a Kath. Körben újabb értekezletet tart. Az értekezletre ez uton hívja meg a vezetőség az összes kongregációk minden tagját, a Kath. Növendő Egyesület, az Oltáregylet, a Sajtóhölgybizottság összes tagjait, a Kath. Kör választmányi és érdeklődő rendes tagjait, a Vörös Kereszt Egylet, a Jobbkéz választmányi tagjait, a Kath. Népszövetség összes csoport-vezetőit és az ügy iránt érdeklődő, főleg iparos és kereskedő tagjait, továbbá a tegnapi értekezleten jelenvolt egyesületek és szervezetek többi képviselőit. A keddi értekezletig a vezetőség több fontos kérdésben tárgyalni fog az itteni gyermekmenhely igazgatójával, úgy hogy kedden a Szeretet-Szövetségnek módjában fog állani minden részletre határozni.

Tekintettel az ügy nagy jelentőségére, a keddi értekezletre a vezetőség az érdeklődők minél tömegesebb megjelenését kéri.

Belgrádi levél.

Kirándulás a Topcsiderbe.

Belgrád, 1918 május hó.

A belgrádiak egyedüli kiránduló helye Topcsider.

Nevét a Topcsiderka patakocskától nyerte, mely a cigány szigettel szemben közvetlenül Belgrád alatt ömlik a Szávába. A város főterét alkotó Terrazijétől mintegy 7 kilométerre délnyugatra fekszik a topcsideri vadregényes park, hova ma délután kirándultunk.

A Kalimegdán tövében ültünk fel a keskenyvágyányu villanyos vonalnak kényelmes francia gyártmányu sűrű nádfonatos, ruganyos padokkal ellátott kocsjára. Átszeljük az egész várost észak-déli irányban. Böven akad látni való jobbról is meg balról is. Külön kocsin utazunk, de azért elég gyakran meg kell állanunk, mert csak egyvágányu a sínpar és így meg kell várunk a kitérőkben az ellenkező irányból jövő kocsikat. Jobbra hagyjuk a Szerb Nemzeti Muzeumot összelődözött falaiival. Majd áthaladunk az élénk forgalmu Terrazijen és a szép egyenes Kralj Milanova Glicán. A házak kivétel nélkül többé kevésbé mind meg vannak sérülve.

A kutató szem még azt is pontosan meg tudja állapítani, hogy mely részeken vitytak az utcákon gyalogsági harcokat. Ezek a helyeken ugyanis a házak falai és kapui rostaszerű lyukakkal vannak borítva. A kézi lőfegyverek és géppuskák hatásának a nyomai ezek. Most egy kis lebuji korcsma illetve kávéház mellett haladunk el. Itt tartotta a szerb trónörökös titkos összejöveteleit a Tankosicsokkal, Cabrinovicsokkal, Principekkel, illetve a Narodna Obranja tagjaival. Alapjában véve itt született meg trónörökösünk meggyilkolásának a terve is. Innét indult ki a világháboru furiája pusztító körutjára. De itt már csend van. A háboru elsősorban is ezeket az izgatokat seperte el helyükről.

A szerb parlamentnek épülőfélben levő monumentális épülete mellett haladunk el. Hatalmas építkezés, egy fűvel benőtt hepehupás szabályozatlan térség közepén a konak közelében. A háboru előtt kezdtek építeni. A falak már csaknem teljesen föl vannak huzva a természetből rakott alapokra, de még a tetőzethez hozzá sem fogtak, a mikor félbe kellett hagyni a munkát.

Vajjon fog e ebben valaha ülésezni a szerb parlament? És ha igen, mikor? Általában véve igen sok félbemaradt építkezést lehet látni Belgrádban. A fejlesztési törekvéseknek igen sok nyomára akadunk a városban.

Megnyilt az új molykár ellen védő és nyaraltató intézet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni a szörmeáruházammal kapcsolatos, teljesen e célra ujonnan, modernül berendezett és most megnyitott molykár elleni megóvó biztosító intézetemre és nyaraltató vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra bármely értékes szörme-árut, ruhát, függönyt és szőnyeget felelősség és jótállás mellett. Saját javító műhely.

Molykár ellen megóvandó szörme és ruhadarabok a Rimanóczy-utca 2. sz. alatti Kolosváry-palotában levő szörme-üzletemben vétetnek át. **Leichner József** szücsmester. **Telefon 16-56.**

Egy futó pillantást vetünk a gránátok verte színházra is, melyet azonban részben már kijavítottak úgy, hogy most csendes folynak az előadások.

A Milos Velikinek nevezett hosszú utcának erősen lejtős pályáján siklik le a villamos kocskocs és egy pillanatra remek szép kilátásban van részünk a Szávára és a Dunára.

Ezt a szép utcát igen izlées villák szegélyezik a hegy felőli oldalán. Belgrádnak a villanegyedébe jutottunk. A szerb előkelőségek legnagyobb része itt lakott. Elhaladunk a régi skupstina továbbá a Hadügyminisztérium és a szerb katonai akadémia előtt is. Most egy háborus különlegesség vonja magukra a figyelmet.

Nagy betűkkel van kiírva az épületre: „K. u. k. reálgymnázium“. A szerb gyerekek éppen sűrű rajokban tódulnak ki az iskola kapuján. — Az iskolának oktató személyzete osztrák és magyar tanárokból áll. — Persze többen vannak osztrákok mint magyarok. — Az osztrák-magyar dohánygyár hatalmas telepe mellett is elhaladunk. Sok szerb benézült talál itt állandó kenyérkeresetet. Most egy szomorú épület előtt, a szerb országos örültek háza előtt állottunk meg. Amikor a szerb seregeknek hanyat homlok menekülniök kellett Belgrádból — visszahagyták ezeket a szerencsétlen élőhalottakat néhány ápolóval.

Van közöttük egy szerb őrnagy is, aki naponként órák hosszáig vezényel ordítva az elmeórház kertjében. Pergő tüzet adat tűzértségével a „svábára“, majd pedig Belgrád megrohanására adja ki a parancsot. Különösen akkor őrijong, amikor osztrák magyar katonát lát.

A hosszú Milos Velikin végig is mindenütt a gránátzapor pusztító nyomai láthatók.

Különösen feltűnt mindnyájunknak egy kis park közepén álló, barokkstilű fedéllel ellátott emeletes régi uri kuria. Rostává van löve ez a szép ház. Isten csodája, hogy még össze nem omlott. Az egyik sarkán az emelet valóságban a levegőben lóg. Kissé meszebből azt a benyomást kelti, mintha egy finom dróthálóra fölrajzolt épületet látna az ember maga előtt. Tetőtől-talpig átlátszó annak minden része.

A villamosvasut párhuzamosan fut a Nisbe vezető fővonallal. Jobbról a Száva lapályát látjuk, míg balról enyhe lejtőjű hegyoldal kíséri a vonalat.

A szerb gyárnegyedbe jutottunk. Sorban egymásután következnek a butorgyár, a porcellángyár, a cukorgyár, a bőrgyár stb., illetve ezeknek csupán a romjai. Itt a németek nyomultak volt előre és igazi német alaposággal pusztítottak el mindent.

Csupán füstös, égett romok jelzik a helyeit ezeknek a volt gyáraknak. Például a szerb dohánygyár teljesen a föld színével van egyenlővé téve. A Száva partján levő cukorgyár azonban csaknem teljesen épen megmaradt, dacára annak, hogy a szerbek mindent elkövettek, hogy erre a német tőkés kezében levő gyárra vonják a német tűzértség pusztító tüzeit. Közvetlen mögötte tűzértséget állítottak fel a szerbek, de a németek ennek dacára meg tudták kimélni a gyártelepet, míg a közvetlen mellette levő bőrgyárat teljesen elpusztították.

Itt a Cigányszigettel szemben is irtózatot harcok dúltak. Közvetlenül Petár király lóversenypályája mellett megyünk most el. A tribünöket is rommá lőtte a tűzértségünk, csupán a hegyoldalnak nekitámaszkodó hatalmas téglafala látható még.

Fölötte a Banovó hegy oldalán még jól kivehetjük a szerb tűzértségi és gyalogsági fedezékkeit. Ezekből árasztották el gyilkos tüzelésükkel a Cigányszigeten átkelő csapatainkat.

A völgy mindinkább szűkülni kezd. Szép erdőségen haladunk keresztül és csakhamar megérkezünk a topcsideri végállomásra. Árnyas angolpark rendezettebb részén áll az

egyszerű királyi nyári lak, előtte egy 600 éves hatalmas platánfával.

Megbámuljuk a ritka példányu faóriást, melynek derekát hatan is alig tudjuk átölelni. Szétfutó vastag alsó ágai alá pedig egy vasoszlopon nyugvó, vasszinekből készült, körülbelül 20 méter átmérőjű karikát kellett elhelyezni, hogy az ágakat a letérés ellen megóvják. Néhány csinos szobrot is találunk a parknak gondozottabb részén.

A királyi lak közelében levő magános szerb kápolnában körülnézve, elég meredek lejtőn kapaszkodunk föl a Banovó hegyre. — Szép zöld vetések között vezet az utunk, — míg végre jó félórai séta után megérkezünk a német hősök temetőjéhez.

Egy tölgy és cserfaerdő árnyas szélén alussza itt örök álmát mintegy 1000 német katona. Igazi német pedanteriával készült el ez a két egymás mellett fekvő temető.

A szépen körülkerített temetőben nyilgyenes sorokban vannak elhelyezve az egyforma, egyszerű, de hófehér márványból készült kis siremlékek.

Minden siremléken a német vaskereszt és az elesett hőse neve, rangja stb van bevéve arany betűkkel. Minden sirhantón virág nyílik. A tiszték a sorok elein nyugosznak.

Fehér kőtörmelékkel lehengetelt utak szelik keresztül a kasul a temetőket, melyek nek közepén egy-egy monumentális, ragyogó fehér márványból készült siremlék emelkedik. Az első temetőben egy kb. 4 m. magas piramis, míg a másikon egy lépcsőzetes terraszokon álló izlées oszlopos emlékmű hirdeti a hősök emlékét.

Ez utóbbi emlékművön a következő felírást olvasom német nyelven:

A 208-as számú Porosz gyalog ezred az ő elesett hőseinek.

A 208-as számú porosz tartalék gyalog ezred az 1915. évi őszi szerb hadjáratban Fritz Bloch von Blotnitz Isenschneibe alezredes parancsnoksága alatt halhatatlan dicsőséget szerzett a következő hadieseményekkel:

Az ellenséges tűzben történt Száva átkelésénél 1915 október 7-én és 8-án.

A Bonovó hegy rohamánál 1915 október 8-án este.
stb. stb. . . . .

Hosszú sorokban van az ezred fényes haditetteinek egész sorozata bevéve a szép fehér márvány emlékműnek ragyogó oldalaira.

Alig néhány száz lépésnyire a német hősök temetőjétől sok sok száz magyar katona nyugszik jeltelen tömegsírban a Banovó hegy árnyas erdőséglén, pedig hát a merre csak a szem ellát, mindenütt a magyar dicsőségnek vérről áztatott csataterreit látjuk magunk előtt. Mélyen alattunk terül el hosszszant elnyulva a Cigánysziget, dél felé tekintve pedig az Avala kupját aranyozák meg a lemenő napnak utolsó sugarai. Északkelet felé Belgrád remek panorámája tárul elénk az alkonyatnak misztikus fényében. Káprázatos csillogással törnek meg a házak ablaküvegein a csaknem vízszintesen rájuk eső napsugarak. Ugy néz ki innét a távolból mintha, égne a város — pedig hát csend és béke honol most már a véres harcok színhelyén.

Az elesett hősök örök álmukat alusszák vitézi tettük és önfeláldozásuk dicső mezején — egy szebb, egy boldogabb jövőről álmodozva. Ó magyar kegyelet, hogy lehetsz oly kegyeletlen, hogy még ma is jeltelenül hagyod porladni a haza szent ügyéért elesett hősiadit. A hazáért meghalni gyönyörűség, de az elesett hősök emlékének megőrzése kötelesség!

* A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár r.-t. ezuton értesíti t. üzletfeleit, hogy a nála jegyzett VII. kib. 6 %/o-os és 5 1/2 %/o-os hadikölcsön kötvények végleges cimleteit pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiszolgáltatja.

Az anya- és csecsemővédelem a gyártelepeken.

A kereskedelmi és iparkamara felhívása.

A háboru borzalma nemcsak a harcterek pusztítása révén csökkenti a nemzet létszámát, hanem a népesedési statisztika szomoruan igazolja, hogy amíg a halálozások száma tetemesen emelkedett, a születések száma hónapról-hónapra erősen csökken. Minden más bajok mellett ez már magában nagyban elősegíti az ország elnéptelenedését.

Németország, mint mindenben, itt is leghamarabb a célirányos cselekvés terére lépett s olyan pompásan szervezte — anyagi áldozatot nem kimélve — az anya- és csecsemővédelmet, hogy ezáltal már is teljesen pótolta a háborus veszteségeit.

Nálunk is megindult az anya- és csecsemővédelem akciója, de sokkal egyszerűbb eszközökkel és kisebb eszközökkel.

Most a kereskedelmi miniszter is támogatja ezt a nemzetmentő akciót s különösen a gyárak és ipartelepeken ajánl üdvös intézkedéseket az anya- és csecsemővédelem érdekében.

Erre vonatkozólag a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a következő felhívást bocsátotta ki:

A m. kir. belügyminiszter a háboru okozta óriási emberveszteség és a születések számának csökkenése folytán beállott kedvezőtlen népszaporodási viszonyok lehető ellen-súlyozása érdekében nagyarányu állami és társadalmi tevékenység megindítását látván szükségesnek, széleskörű programot dolgozott ki, amely akciójának saját hatáskörében való támogatására a kereskedelemügyi m. kir. minisztert is felkérte.

A program egyik leglényegesebb pontja kétségkívül az anya és csecsemő védelmi viszonyok javítása.

A szóbanforgó akcióban ennél fogva számíthat az ipar munka terén működő vállalatok és gyárak támogatása.

A belügyminiszter az anyák és csecsemőknek védelmére különös súlyt helyez arra, hogy az anyák gyermekágy esetében fokozott támogatásban részesüljenek, hogy ezáltal a szülés után mentül hosszabb ideig tartózkodhassanak a kenyérkereső munkától s fokozott gonddal ápolhassák csecsemőiket.

A 4790—917. M. E. sz. rendelet a szülőmunkások és csecsemők helyzetén sokat javított, felemelvén úgy a segély összegét, mint a kiutalás tartamát. Ez is azonban csak a nyújtandó segély minimumának tekintendő, amelyen tulmenő gondoskodása a szem előtt lebegő cél érdekében igen kívánatos.

A csecsemővédelem egyik legfontosabb része lévén a csecsemő okzerű gondozása és anyatejjel való ellátása, lehetővé kell tenni, hogy a gyárakban foglalkoztatott anyák maguk nehézség nélkül táplálhassák gyermekeiket s hogy a gyermekek, illetve csecsemők az anyák napi munkaideje alatt egészséges levegőjű, tiszta helyen, kellő felügyelet alatt legyenek.

Erre a célra a gyárakban szoptató szobák, gyermekbölcsők volnaának létesítendő, hogy az anyák magukkal hozott csecsemőket a szabályszerű időközökben — ami elsőrendű fontossága — megszoptathassák.

Nem szenved kétséget, hogy csecsemője gondozott voltának tudata a munkásnő munkakedvére és munkateljesítményére előnyös hatással van.

A legmelegebben ajánljuk tehát a t. érdekeltek figyelmébe a kereskedelemügyi m. kir. miniszter nemes és közérdekű intencióit és magunk is kérjük őket, hogy a gyári

szoptatószobák és gyermekbölcsődék létesítésére törekedjenek és azok életrehozását mielőbb tegyék lehetővé.

Ugyancsak fel kell hívunk az érdekeltek figyelmét arra is, hogy a szóbanforgó célnak igen nagy mértékben elősegítője az egészséges talajon épült, egészséges munkáslakás, a munkáskertek, jó ivóvíz, gyári kisdudóvók stb.

Nagyvárad, 1918 május 23.

A nagyvárad kerületi
és iparkamara.

A képviselőház ülése.

Windischgrätz a közlelmezésről.

A pünkösdi szünet után ma délelőtt 10 órakor tartotta első ülését a képviselőház. Az ülés napirendjén az adójavaslatok harmadszori olvasása és a vagyonátruházási illetékről szóló javaslat tárgyalása szerepeltek. Ezek iránt nem mutatkozott érdeklődés, ellenben jelentékeny figyelmet keltett herceg Windischgrätz Lajos közlelmezésiügyi miniszter beszéde, aki a rekvirálásokról, az ezek ellen felmerült panaszokról, a kormány újabb terveiről, a magyar osztrák német közlelmezési szövetségről és Ausztria követeléseiről nyilatkozott.

Windischgrätz beszéde után Fényes László interpellációja következett volna, azonban a Ház az interpelláció előterjesztésére nem adott engedélyt.

Az ülés lefolyásáról következő részletes tudósításunk számol be.

A képviselőház mai ülésén Szász Károly elnökölt. Wekerle Sándor miniszterelnök beteresztette a kivételes hatalom igénybevételéről szóló jelentést, amelyet tudomásul vettek.

Ezután Bakonyi Samu előadásában vita nélkül elfogadták a vagyonátruházási illetékről szóló törvényjavaslatot.

A közlelmezési miniszter beszéde.

Ezután herceg Windischgrätz Lajos emelkedett szólásra. Foglalkozik Seidler osztrák miniszterelnök multkori kijelentésével és megállapítja, hogy sem a magyar kormány, sem a monarchia külügyi szervei részéről semmi néven nevezendő olyan kötelezettséget nem vállaltak, amely a jövő évi termés felhasználására vonatkozik. A miniszter azután beszédét így folytatta:

— A tárgyalásoknak, melyek most folynak a központi hatalmak közt, az a célja, hogy a szövetséges államoknak a jövő gazdasági évben való akadálytalan élelmezését minden téren biztosítsák. Amennyiben közös élelmezési területről beszélhetnénk, az Közép- és Kelet Európára vonatkozhatik. A kormány most döntő elhatározás előtt áll. Álláspontját a szövetségesekkel szemben érvényesíteni akarja és őszintén feltárja a helyzetet. A szerencsés időjárási viszonyok lehetővé teszik, hogy tekintélyes felesleggel rendelkezünk. Kivitelünket gazdasági előnyökre kell felhasználni, kereskedelmi és pénzügyi szempontból.

Megemlékezve az erélyes rekvirálás eredményéről, megállapítja, hogy Ausztrálával sem gabona, sem élelmiszer szállítása érdekében semmiféle megállapodást nem létesített. Magáéva tette és fenntartotta hivatali elődje álláspontját az ország közszükségletének fedezésére. A lakosság ellátása a folyó gazdasági év végéig biztosítva van. A huszadi-

kán befejezett rekvirálás 62 millió méter-mázsát eredményezett. A hadsereg ellátása június közepéig még mintegy 5000 vagon gabonát igényel. Ennek előteremtésére újabb áldozatot kell hoznunk.

— Ha Ausztria feleslegeinkre van utalva, akkor gazdasági életünk nélkülözhetetlen szükségleteit kell hogy fedezze az osztrák ipar termelése. A jövő évi szénellátásra a tárgyalások folyamában vannak. A jövőt illetőleg elsősorban fedezni kell a törvényhatóságok ellátatlan lakosságának, másodsorban a küzdő hadseregnek szükségletét, amit úgy érhetünk el, ha a jövő gazdasági év egész termését állami kezelésbe vesszük. Az átvételt közvetlenül a cséplőgépnél fogjuk eszközölni.

A választójognak a rekvirálásokhoz való viszonyáról beszélve kijelentette a miniszter, hogy a két dolog között összefüggést nem lát ugyan, de annyit mindenki megállapíthat, hogy a hátralevő két sulyos hónap alatt a nemzetet nem volt szabad kitenni egy választás izgalmainak.

— Még két igen nehéz hónap előtt állunk — fejezte be beszédét herceg Windischgrätz, de ha félretesszük minden pártérdeket és összefogunk a feladatok teljesítésére, akkor leküzdhetjük a nehézségeket.

A meg nem hallgatott interpelláció.

Ezután az elnök jelenti, hogy Fényes László interpellációra kért engedélyt a Magyarország részéről a hadsereg céljaira átadott élelmiszermennyiség hovaforrásáról, továbbá a hazatérő hadifoglyok ügyéről. Jelenti Szász elnök, hogy ő az engedélyt megtagadta s kérde a Házat: hajlandó-e az interpelláció elmondására engedélyt adni? A Ház úgy határozott, hogy az engedélyt nem adja meg.

Vita a holnapi napirendről.

Szász Károly elnök megteszi napirendi indítványát, javasolja, hogy a képviselőház holnapi ülésére a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasását tűzze ki.

Gróf Károlyi Mihály javasolja, hogy herceg Windischgrätz most elmondott programját tűzzék napirendre, hogy a képviselőháznak alkalma legyen a kritikára.

Gróf Tisza István: A napirendre tűzésnek nem látja semmi hasznát, az elnök napirendi indítványát kéri változatlanul elfogadni.

Gróf Bathányi Tivadar Károlyi indítványa mellett szólal fel.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy a kormány a közlelmezés kritikája elől nem kíván elzárkózni, a napirendre tűzésnek azonban semmi célja nincs. Az elnök indítványát fogadja el.

Rakovszky felszólalása után, aki szintén az elnök indítványa mellett szólalt fel, a Ház az elnök napirendi javaslatát fogadta el s ezzel az ülés véget ért.

A választójogi javaslat július közepén kerül a képviselőház plénuma elé.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) A választójogi bizottság a választójogi javaslatot előreláthatólag még két hétig fogja tárgyalni, úgy hogy a javaslat a képviselőház plénuma elé csak július közepe felé fog kerülni.

LEGUJABB.

Mackensen szerepe a nyugati fronton.

Barzini Mackensenről.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) Luigi Barzini jelenti a *Corrierenek*, — hogy Mackensen a nyugati fronton van, a hová a *Balkánról* elvont hatalmas hadsereg élén érkezett meg. — Mackensennek a most kezdődő óriási csatában nagy szerepe lesz, de nem a támadás elején fog beavatkozni, hanem csak majd akkor, midőn az áttörés már megtörtént, Mackensen az ugynevezett manőverező német hadsereg parancsnoka.

Az új szövetségi szerződés tárgyalása.

Burán Berlinben.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: gróf Burián külügy-miniszter szófiai és konstantinápolyi utjáról hazatérve a jövő héten Berlinbe utazik, hogy Hertling kancellárral és Kühlmann államtitkárral a szövetségi viszony elmélyítéséről megkezdett tárgyalásokat folytassa. Mikor Berlinből a külügyminiszter visszatér, Bécsbe fognak érkezni: Radoszlavov bolgár miniszterelnök, Talaat pasa Törökország- és Körner államtitkár Németország-részéről. Az államférfiak Bécsben meg fogják vitatni a legtöbb külügyi kérdéseket.

A London elleni légi támadás áldozatai.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) A Reuter ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a vasárnap éjjel London ellen intézett repülő-támadás áldozata 40 halott és 172 sebesült.

A németek céljai a nyugati fronton.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: A Politiken állítólag a német vezérkarhoz közelálló helyről szerzett értesülése alapján azt írja, hogy a most folyó nyugati harcokban a németek célja az ellenséges haderők szétmorzsolása. A németek egy nagy lépést ehhez a célhoz már megtettek, mert a kezdeményezést sikerült magukhoz ragadniok és Foch tábornokot arra kényszeríteniök, hogy tartalékjait szűnetelő mozgóhálózatban használja fel. Ha a németeknek sikerülni fog legyűrni Franciaországot, minden erejüket arra fogják fordítani, hogy tengeralattjáróikat szaporítsák és készen álljanak az esetleg több évig tartó tengeri háborúra.

* Szünetel a városi faeladás. Tudatjuk a város közönségével, hogy az eddig megrendelt nagymennyiségű tűzifának leszállítását a tűzifakiadást bizonytalan időre beszüntítettük. A tűzifa kiadásának újbóli megkezdését hírlapok útján fogjuk ismét a város közönségének tudomására hozni. Nagyvárad, 1918. évi május hó 23. Gazdasági ügyosztály.

FOGAK

TELEFON 10-50.

Foghuzás, Fogtömés és a legmodernebb fogtechnikai munkák, ugymint Kautschukban és aranyban foglalt fogak, szájpaddal vagy anélkül és öntött arany hidmunkák a legtokéletebben műtermemben készülnek.

BERDACH JENŐ ÁLL. VIZSG. FOGTECHNIKUS. NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 6. I. EM.

HIPEK

* **A választójogi bizottság ülése.** — Budapestről telefonálják: A választójogi bizottság Beöthy László elnöke alatt délután 5 órakor ülést tartott. Az első felszólaló Bizony Ákos volt, aki kifejtette azon okokat, amelyek miatt az első szakasz módosításait nem fogadja el, kijelenti azonban, hogy a hatodik szakasz módosításaihoz hozzájárul. Bakonyi Samu ragaszkodik az eredeti javaslatához, majd reflektál Polónyinak a multkor mondott s a függetlenségi pártra vonatkozó beszédére. Polónyi rövid válasza után Vargha Gyula újabb módosítást ajánl, majd Haller István a néppárt álláspontját fejt ki. Kijelenti, hogy a párt ragaszkodik az eredeti javaslatához és a négy elemi követelménye mellett foglal állást. Ezután a vita folytatását másnapra halasztották.

* **Zárt ülés a képviselőházban.** Gróf Bathányi Tivadar a Károlyi párt megbízásából ma felkereste Szász Károly képviselőházi elnököt és arra kérte, hogy több kérdés természetű kérdés megbeszélésére tartson a képviselőház holnap zárt ülést. Szász elnök a kérésre kijelentette, hogy előzőleg Wekerle miniszterelnök már kérte a zárt ülést s semmi akadálya sincs annak, hogy ezen a zárt ülésen, mely az elnöki bejelentéseket fogja nyomon követni, az ellenzék is felszólaljon.

* **Katonai előléptetések.** Halász Sándor zászlóst hadnaggyá és Debreczeny Ferenc tartalékos hadnaggyot főhadnaggyá nevezte ki a király.

* **A háziezred részvéte.** Ember Géza főispán elhunyt alkalmából még mindig érkeznek Nagyvárad városához a részvénytulajdonosok. A 37. gy. ezred Belgrádban állomásozó pótzászlóalja nevében Krajcsovics alezredes, zászlóaljparancsnok a következő táviratot küldte Rimler Károly polgármesterhez:

Ember Géza főispán öméltóságának elhunyt mély megilletődéssel tölt el bennünket és bensőleg megrendülten gondolunk a mi nemesszívű pártfogónkra, aki Nagyvárad város háziezrede, a harminchetesek iránt tanusított meleg szeretetével nevét előttünk örökre felejthetlenné tette. 37-es pótzászlóalj nevében Krajcsovics, alezredes.

Pestvármegye alispánja a vármegye tisztikara nevében mélyen átértzett részvétét fejezi ki Ember Géza főispán elhunyt alkalmából Nagyvárad város közönségének.

* **A vársánc körül lakók kérelme.** A katonaság a vársánc déli oldalának árkában tartja naponta a géppuskákkal a gyakorlatot. Elképzelhető, hogy mennyire megzavarják ezek a lögyakorlatok a környék lakosságát. A környék gyártelepein, üzleteiben és magán házaiban az állandó és idegölő zajtól és katódgástól nem tudják teendőiket végezni s valósággal idegbetegek lesznek. Így van a városi villamostelepen, a László-malomban, a Hangyánál stb. A közeli gyártelepek és a lakosság egy része most kérelemmel fordult a városhoz, amelyben kérik, hogy a városi tanács eszközölje ki, miszerint a katonaság a géppuskagyakorlatokat más helyen tartsa, ahol nem zavarnak senkit s mentsék meg a vár környékét az idegeket romboló zajtól.

* **Három mázsa trafikdohány a galiciaiaknál.** Meddig szerencsétlennek e szerencsétlen galiciáknak minket, azt a főkapitány se tudná már megmondani, annyiféle „engedélyű” van az itt tartózkodásra s csak egy miniszteri rendelet arra, hogy menjenek haza minél előbb. A rendőrség is írja össze őket, úgy lassan lassan, mindennap egyet-kettőt összeír, szétír, összead, kivon, oszt és szoroz s mindig kevesebb galiciai jön ki, s mindig több galiciai ácsorog a Torna-utca 5. számú ház előtt, mindig szaporábban sétálnak a tekintélyes számú kaftánosok az uszoda előtt, amelyet belülről még nem volt szerencsájük megismerni. Hát milyen lehet, az a Galicia, ha így szeretik fiait, hogy nem akarnak hazamenni. Persze, ott nem lehet lánckereskedelem, ott nincs áruuzsora, ott nem raktározhat el egy galiciai sem 3 métermázsa trafikdohányt. — Ennyit találtak a pénzügyőrök egy galiciainál s ezt el is vették tőle. Természetes, hogy míg a kisebb mennyiségű szivart, cigarettát a főtrafik kapja, ezt a nagy mennyiséget felküldték a dohánygyárba. De honnan szerezte a derék kaftános ezt a csodálatos mennyiségű vágott dohányt, azt érdekes volna megtudni, mert tisztességes uton ma egy pakli dohányhoz se lehet jutni.

* **Lesz elég sertéshus és zsir.** Tudatom a város közönségével, hogy a vasárnapi nagyobb forgalomra tekintettel a szombati napokon való árusításhoz kellő mennyiségű sertéshus áll rendelkezésre. Felhívom tehát a közönség figyelmét, hogy a hentesüzletek előtt bevásárlását ne korlátozza, csupán a délelőtti órákra, mert így önmagát óvja meg a hosszabb ácsorgás kellemetlenségétől, addig is, amíg ennek megszüntetése iránt más módon is gondoskodni fogok. Egyidejűleg ismételt tudatom, hogy a hus és zsirüzletek mindenkor kellő mennyiségű zsirral vannak ellátva s így a zsir adagját az árusítás óráiban minden jelentkezőnek meg kell kapnia. A fejenkénti heti zsiradagot további intézkedésig 8 dekában állapítom meg s a megszábott zsirmennyiség két hétre előre is megvásárolható. Nagyvárad, 1918 május hó 23-án. Lukács Ödön, polgármesterhelyettes.

* **A vármegye közgyűlése.** E hó 29 én a vármegye közgyűlést tart. Az I. szakosztály a közgyűlés tárgyait május 28-án délelőtt 9 órakor tartandó ülésén készíti elő.

* **A radikálisok vasárnapi gyűlése.** A „nagyváradai polgári radikális párt” e hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órára nagy gyűlést hirdet, amelyet a Pannonia szálló téli kertjében fognak megtartani. A gyűlésen az országos radikális párt képviselőjében Jászi Oszkár, Biró Lajos és Szende Pál fognak beszédet mondani, de be van ígérve gróf Károlyi Mihály megjelenése és szónoklata is. Reméljük, hogy a „nagy gyűlésen” Nagyvárad közönsége méltó csekély számban fog megjelenni.

* **Lázár Adolf** hatos trénehadnagy igazolványát a vármegyei háza emeleti folyosóján megtalálták. Tulajdonosa Balogh János főjegyzőnél a 8-as szobában átveheti.

* **Országos hírű cigányprimás halála.** A Nyírség országos hírű cigányprimása: Benczi Gyula Nyiregyházán elhunyt. A temetésre a szomszédos vármegyékből is összesereglettek a cigányzenészek. Utolsó útjára száz tagu cigánybanda kísérte egyik budapesti primás vezetése alatt. Hamza Miskát, Bihar egykori híres primását táviratban értesítették a temetéséről, de az öreg Hamza Miska gyengélkedése miatt nem mehetett el legjobb barátja temetésére.

* **Lesz hus vasárnap is.** Budapestről jelentik, hogy az országos közlelmezési hivatal a husiparban elrendelt vasárnapi szünetet rövidesen hatályon kívül helyezi, illetve felfüggeszti. A felfüggesztés tartama a nyári időnyre fog szólni és indoka az, hogy a közönség a meleg időszakban s az általános jöghiány miatt nem tudja a húst eltartani s ez nemcsak nagy károkat okoz, de nagy husmennyiséget is a romlásnak tesz ki.

* **A cseresznye.** Eddig 6 korona volt a piros, még kissé vizü, savanyu cseresznye literje, azután négyre szállott le, tegnap pedig megmaximálták 2 korona 40-re, a közepesét 2 koronára, a selejtest 1 korona 60 fillérre, egy putton cseresznye ára 52 korona. A vidékiek a putton cseresznyét 80—100 koronára tartották, amelyből ilyen módon nem igen lehetett volna kihozni az árat, mert egy puttonban 20 liter van s 2 korona 40 ével nem jön ki a 80—100 korona. A vidékiek a maximálás hallatára rögtön odaadták a puttonokat 52 koronáért, de tartunk tőle, hogy utoljára volt szerencsénk hozzájuk. Mint szokott, az áru eltűnik s különben is kolozsvári áru szerepelt tegnap a piacon.

* **Cselédek arcképes könyve.** Az arcképes cselédkönyvek kiállítását tegnap kezdte meg Vadász József rendőrkapitány. A könyvet az állami nyomda adja, az arcképet a cseléd tartozik elkészíttetni. Megegyezés van a fényképezéssel, hogy egy példányért csak 3 koronát vehetnek. A cselédek nem nagyon lelkesednek az új könyvért, diffamálnak találják magukra nézve, a felsőkar vizsgálatára pedig az a véleményük, hogy az helyes. Ezzel állapítják meg ugyanis, hogy be van oltva a jelentkező; de ugyanakkor a fertőző betegség jelenlétét is sikerül megállapítani. A vizsgálatot Vadász alkaptány végzi, nagy a gyakorlata, hiszen tavaly egy razzian 270 beteg nőt vitt be a rendőrségre. Eddig 10 cseléd jelentkezett arcképes könyvért, várható összesen 2—3000.

* **Az első büntető ítélet lakbéremelésért.** A lakáshivatal feljelentette a kihágási bíróságnál Sára Jánost a Pece utca 26. számú ház tulajdonosát, mert egy lakását kiadta Tóth Mihály őrmesternek s az eddigi 480 korona lakbért önkényűleg, törvényellenesen s a lakáshivatal előzetes engedélye nélkül felemelte 680 koronára. Sára János eladta, hogy nem tudott a tilalomról, különben is visszaadta Tóthnak az előleget. A lakáshivatal képviselőjében Weisz Gyula hivatalfőnök jelent meg. Biró József r. fogalmazó a háztulajdonost 30 napra átváltoztatható 300 korona pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezett.

* **A Nagyváradai Hatósági Munkaközvetítőben** (Reáliskola-utca 4.) Telefon 16-30. 1918 május 23. Foglalkozást kap:

Asztalos segéd 5, gépkezelő (motork.) 5, bádagossegéd 4, bányamunkás 2, cipész 1, fodrász 6, gyárimunkás, napszámos 30, keresk. alkalmazott (kereskedő segéd, utazó) 9, kádár 2, kovács 11, kocsis 1, kőműves 1, lakatos 6, mázó 8, molnár 1, pék 1, szabó (férfi és női) 8, szobafestő 1, szolgazemélyzet (hetes kocsis, kihordó 17, iparostanuló (fiu és lány) 36, keresk. tanuló 5, gépirő 2, könyvkötőleány 3, kazánfűtő 2, benzinmotorkezelő 1, kárpitós 2, kaviczbányamunkás 1, hivatszolgá a városnál június 1-re 1, hentes a városi üzennél 1, mezőgazdasági munkás 40.

Foglalkozást keres: bádagos 1, cimfestő 1, fodrász 1, gyárimunkás, napszámos 5, gépirő 8, géplakatos 2, hentes 1, felirő 1, kárpitós 3, kereskedelmi irodai alkalmazott 15, kovács 2, kocsis 1, pénzbeszedő 1, munkavezető (alépitményhez, ács) 2, szabó 2, szolgazemélyzet (hetes, kocsis, kihordó) 8, iparostanuló (fiu és lány 7, ács 1, pincér 1, pék 1, molnár 2, szeszfűtő 1, iparos tanuló fiu és leány 7, mozdonyvezető 2, pénztárnoknő 2, kulcsár 1, keresk. tanuló 3.

* **Felhívás a szabó iparosokhoz.** Felkérem a testület kötelékébe tartozó összes szabó iparosokat, hogy folyó hó 25-én, azaz szombat este 8 órakor az ipartestület helyiségében gyűlésre megjelenni sziveskedjenek. Czeglédy Jeremiás ipartest. elnök.

* **A Gazdasági és Iparbank** a Bihar-megyei Takarékpénztárral történt egyesülése folytán *Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank* bejegyzett cég alatt május 21-től kezdve *Kossuth-utca 3. szám* alatt folytatja működését. Kéri a t. ügyfeleket, hogy ezután oda fordulni sziveskedjenek. Az egyesült pénztárat saját részvénytőkéje és tartalékalapjai nyolc millió korona összeget képviselnek. Az összes ügyfelek, előzékeny és korrekt üzleti eljárásbani részesítésére az intézet kiváló gondot fordít.

* **Tyukszemirtő három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket.** Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ruhafesték** valódi két oroszán H védjegyű minden színben kapható. Ára 70 fillér. Viszonteladók árengedményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7—B.

* **Barna Jenő nőidivatáruháza Nagyvárad, Rákóczi-ut.** Ajánlja dusan felszerelt raktárát a n. é. közönségnek. Kostümkelmék, színes batistok, schweitz himzett grenadinok és mintázott opálok. Vászón és pamutingek, zsebkendők, harisnyák, keztyűk, paplanok és ágygarnitúrák. *Mindezen cikkek tisztviselők részére kedvezményes árakban.*

* **Az Egyesült Bank és Takarékpénztár r.t.** ezúton értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 %/o-os és 5 1/2 %/o-os kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Poloskairtó Noksín** biztos, kipróbált, megbízható poloskák irtására. Ára 2-40 K, nagy üveg 5 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Legujabb füzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál
lehet beszerezni.
Rákóczi-ut, (Korona
gyógyszertár mellett)
Telefonszám: 827.

Leibchenek félárban!

Kézimunka nagyipar és raktár! Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézi hímzést, gyöngyözést, montirozást, monogram hímzést szolid olcsó árakban készíthet Czellér Imre Nagyáruházában.

* **Tavaszi szeplők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, mitreszerek** ellen biztos az **IPO-krem.** Ára 4 kor. és szappan Vióra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

* **Pemete- és hársfamézscukorka** elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot. Kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Arany kereszt gyógyszertárában, a városháza mellett.

* **Halász utca 30 szám** alatt egy szálló permetező eladó.

Haltenberger Vilmos
kelfestő és vegytisztító gyáranak
második számú felvételi üzlete,
Szent László-tér, Dell'ortó cég mellett.

Vállal minden szakmájába tartozó munkát, elsőrendű kivitelben, mérsékelt áron.

* **Tanulságos római olajlenyomatu levelező-lapok 19 féle változatban kapható a „Tiszántúl” kiadóhivatalában, darabonként 30 fillérért.**

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben a volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, I. emelet. Telefon 14-00.

* **Fényképészeti lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb.** kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **A Bihar-megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank** értesíti t. ügyfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 %/o-os és 5 1/2 %/o-os végleges címleteit az elismervények beszoigaltatása ellenében az intézet pénztáránál a hivatalos órák alatt átvehetők.

* **A Nagyvárad Hitelbank r.t.** tisztelettel értesíti t. üzletfeleit, hogy a VII. hadikölcsön 6 százalékos és 5 és fél százalékos kötvényeit a pénztári elismervény ellenében a hivatalos órák alatt kiadja.

* **Egy józanéletű megbízható ember** kulcsári állást keres, ki már ilyen minőségbe több éven át alkalmazva volt. Várad környékén kulcsári állást keres fizetési feltételek megjelölésével. Cim a kiadóhivatalba.

* **Ór lakással és jó fizetéssel felvétetik** a Fekete sas részvénytársaságnál. Jelentkezni csak délután 3—5 óra között a részvénytársaság irodájában, Saspassage 22. számú lépcső, I. emelet.

Színház.

Heti műsor:

Péntek: A velencei kalmár, Sik Rezső 4 ik fellépte.

Szombat d. u. Lyon Lea. Sik Rezső 5-ik fellépte.

Szombat este: Cigányprimás. Sik Rezső utolsó fellépte.

Vasárnap d. u.: Boszorkányvár.

Vasárnap este: Hotel Imperial. Ujdonság.

Biró Lajos

a Hotel Imperial premierjén.

A vasárnapi premier olyan esemény, a melyet legszebb sikerei sorába jegyezhet fel a Szigligeti-színház. Biró Lajos megragadó drámáját, a Hotel Imperiált mutatják be, a pompásan gördülő próbákból itélve elsőrangú előadásban. A szerepek egytől egyig kitűnő kézben vannak.

Az előrelátható sikert fokozni fogja, — hogy a premieren Biró Lajos is megjelenik. Erdélyi Miklós igazgató megleghangu táviratban hívta meg Biró Lajost, a Hotel Imperial bemutatójára.

A nevezetes előadásra valósággal szétkapkodják a pénztárnál a jegyeket.

Sik Rezső vendéglátéka. Ma este a Velencei kalmár Shylockját játsza Sik Rezső, a budapesti Városi Színház kitűnő művésze. Szombaton délután a Lyon Lea rabbi-jában, este pedig a Cigányprimás címszerepében lép fel.

Vasárnap délután a csak nemrég oly jelentős sikerrel felelevenített Boszorkányvár tölti be a műsort. A kitűnő operette délutáni előadása iránt a közönség körében meleg érdeklődés nyilvánul.

Törzs-album a Színházi Élet, Ince Sándor népszerű hetilapjának a pünkösdi száma. Törzs Jenő művészi fejlődését mutatja be írásban és képben. Cikkeket irtak Törzs-ről Forrai Róza, Bródy Sándor, Biró Lajos

Drégely Sándor és Földes Imre. A 64 oldalas pünkösdi szám ezenkívül gazdag, érdekes és változatos, beszámol a színházi élet minden új eseményeiről. Karinthy Frigyes, Guthi Soma és Szenes ember humoros írásai tarkítják a pompás számot, mely Lehár Ferenc egy kiadatlan gyönyörű szerzeményét adja kottamellékletül és közli Törzs Jenő egyfelvonásos verses vigjátékát, melynek „Matild” a címe. A Törzs albumot, amelynek ára egy korona, népszerű rovatok, Intim Pista stb. teszik teljessé. A Színházi Élet most belépő előfizetői ráfizetés nélkül kapják a Törzs albumot, a karácsonyi Molnár-albumot és a husvéti Kosáry-albumot. Előfizetési ár negyedévre 8-50 K. Kiadóhivatal: Erzsébet-körut 29.

IRODALOM

Az Uj Idők legutóbbi számában Csathó Kálmán folytatja Blanche, avagy a szegény rokon című regényét. Elbeszéléseket irtak: Herczeg Ferenc, Szini Gyula, verseket Szabolcska Mihály, Emőd Tamás, Balla Ignác. Nagyszerű illusztrációk és Mühbleck Károly fejlecei teszik érdekessé a füzetet. Előfizetési ára 9 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16.

Az Élet szépirodalmi képes heti folyóirat (szerkeszti: Andor József) május 19-i száma a következő tartalommal jelent meg: Pünkösdi tüzek. — Marx Károly. Anka János. — A budai gyár. (Elbeszélés.) Tarcazi György. — Idegen iparművészet. Margitay Ernő. — Bucsuzás. (Elbeszélés.) Pásztor József. — Az átlagember. (Regény.) Irta: Robert Hugh Benson; fordította: Kálmán György. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15—c. Előfizetési ár félévre 15 korona. Mutatvány-számot készséggel küld a kiadóhivatal.

SPORT

Football mérkőzés a Sport-téren. Vasárnap délután ismét egy érdekes football mérkőzésben lesz része a nagyváradai sportkedvelő közönségnek. E délutánra ismét el látogat Nagyváradra a Berettyóújfalusi sportegylet kitűnő képességű csapata, hogy a Nagyvárad A. C. csapatával megmérkőzzék. A mérkőzést a Rhédey-kerti sport téren jótékonycélra tartják meg. Kezdeté d. u. 6 órakor lesz.

Igazságszolgáltatás.

Szájtépéssel és kézzel. Gyenge Béla tanácselnök előtt állott tegnap Rácz Imre siketnéma, aki meglopta háziasszonyát s elvitte óráját, gyűrűjét.

— Miért tette? kérdezte az elnök. Talán szeretője volt az asszony?

A siketnéma kézzel-lábbal tiltakozott a feltevés ellen. Sajátszerű vallomását Kemény L. Ignác alkapitány tolmácsolta a bíróság előtt, mire ez Bolza Alfonz gróf ügyész vádbeszéde után 3 hónapra ítélte a siketnémat, aki feltartotta mind a két kezét. Feliebbezett.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

Nyílttér.

Árjegyzék:

Porcellán mozsár, üveges	8.-
Majolika gyümölcs állvány	8.-
Majolika tálca fogóval	8.-
Majolika cubortartó díszes	8.-
Majolika gyümölcs készlet	8.-
Vízvezérlő csiszolt üvegből	8.-
Boros	8.-
Likör	8.-
Söröskészlet színes aranyozással	8.-
Boroskészlet színes	8.-
Vínakészlet színes	8.-
Likörkészlet színes	8.-
Befőtteskészlet kristály feléből	8.-
Gyűrű készlet kristály üvegből	8.-
Majolika fali ótárcsá színes	8.-
Majolika vízeskanal színes	8.-
Kenyérkésár színes üveggel	8.-
China ezüst cukortartó	8.-
China ezüst gyümölcs állvány	8.-
Majolika virágváza színes	8.-
Majolika virágfazék	8.-
Majolika dísz figura	8.-
Porcellán főzőlábon	8.-
Porcellán főzőfazék	8.-
Teakészlet színes aranyozással	40.-
Kávékészlet színes aranyozással	40.-
Fekete készlet színes aranyozással	80.-
Rhédőlő készlet fűszeres, sz. aranyozással	120.-
Hidegfehérítés készlet sz. aranyozással	20.-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	20.-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25.-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25.-
Függő	25.-
Teás pohár China ezüst foglalásban	8.-
Teás césze szin. finom aranyozással	8.-
Kávé	8.-
Köpcésze	8.-
Főzőlábon barna tüzdű főzőlábon	8.-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt viztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képeretek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

APOLLÓ
mozgó-
színház

MA

A Kánya.

detektívdráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek

VIGADÓ
mozgó-
színház

MA

A sötétség hercegnője
társadalmi dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URANIA
mozgó-
színház

MA

Az asszonybecsület
dráma 4 felvonásban.

Az előadások vasárnap d. u. 3 óra-
kor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET

legelőnyösebb feltételek mellett nyújt földbirtokra és nagyvárad házakra az

Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad.

Nagyvárad Hatósági Munkaközvetítő.

229—1918. szám.

Pályázati hirdetmény
hivatalsszolgái állásra.

A nagyvárad hatósági munkaközvetítő-hivatalnál egy hivatalsszolgái állásra egyelőre 740 kor. évi bér és 200 kor. lakáspénz vagy természetbeni lakás ellenében pályázatot hirdetek. A szolgáló véglegesítés esetén a városi szervezeti szabályrendeletben előírt illetményeket, (a háborús pótlékot is) élvezi.

A sajtókezültégen írt folyamodványok f. évi május hó 30-ig bezárólag a munkaközvetítő hivatal választmányához címezve: Szűcs Izsó iparisk. igazgató, ideiglenes főnöknél személyesen nyújtandók be. Az állás június hó 1-én elfoglalandó.

Nagyvárad, 1918 május 22.

Lukács Ödön s. k.
polgármesterhelyettes,
a választmány elnöke.

Uj férfiszabó műhely!

Szíves tudomására hozom a tisztelt uri közönségnek, hogy

URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET
MEGNYITOTTAM.

Elvállalom új ruhák készítését a legújabb divat szerint, ugyszintén ruhák fordítását és vasalását mérsékelt áron. Meghívásra hához megyek. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását

Tisztelettel

Hottya Károly

uri-divatszabó

Szent János-utca 42.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére gyors- és gépirásra, ker. számtanra, könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

A Sajtó hölgybizottság

könyv és lapterjesztő vállalata: a Kossuth Lajos-utcai trafikban

ajánlja könyveit és lapjait

Ne vásároljunk könyveket, mielőtt szét nem néztünk a Sajtó hölgybizottság

BIZOMÁNYI ÜZLETÉBEN

Támogassuk ezen új vállalatot!!!

Szent-László-nyarada részvénytársaság Nagyvárad.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű
fűzőszalon

NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11—53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Több kisebb nagyobb bérház

ELADÓ.

A vételhez szükséges jelzőlogkölcönöket előnyös feltételek mellett bonyolítja le a ::

Nagyvárad Takarékpénztár
Teleky-utca 2. sz.

A Püspök gyógyfürdő
megnyit.

tisztelettel értesítjük a gyógyulást kereső közönséget, hogy

az összes fürdőink

rendelkezésre állanak és pedig I. oszt. női, I. oszt. férfi, tükörfürdők, kád, mór, iszap, uszoda, orvosi rendeletre kombinált fürdők is.

A Püspökfürdő

Nagyvárad legszebb kiránduló helye. Villanyvilágítás az egész fürdőtelepen és az összes szobákban.

Vendéglőinkben mindenről kellőleg gondoskodtunk.

Fürdővonatok május 1-től naponta rendszeresen közlekednek.

Tisztelettel

A Fürdőigazgatóság.

Eladó ingatlanok.

Láhner György-u. 4-6 sz. 1-1 e. bérház.

Damjanich-u. 2. sz. 1 emeletes bérház.

Nagyteleki-u. 15. sz. ház nagy telekkel.

Ritók Zsigmond-u. 15. sz. ház.

Nagytemető-u. 13. sz. ház egyszobás lakásokkal.

Templom-téren ház 1 szobás lakásokkal.

Malom-u. 12. sz. ház.

Kórház-utcán nagy üres telek.

Felvilágosítást nyújt a

Belvárosi Népbank (Magyar Bank helyiségében)